

Sjekkliste for bokføring og behandling av merverdiavgift

Bygge- og
anleggsvirksomhet

7. utgave, mai 2016

Innhold

Bokføring og regnskap	4
Registrering	9
Avgiftspliktig omsetning og uttak - utgående merverdiavgift	11
Kjøp av tjenester fra utlandet/utenlandske selskaper	16
Periodisering av merverdiavgift og utstedelse av faktura	17
Beregningsgrunnlaget	19
Fradrag for inngående avgift	21
Aktuelle lover, forskrifter og uttalelser	27

PS: Sjekklisten finnes også i elektronisk versjon. Denne kan lastes ned fra kpmg.no under bransjesiden for Bygg og eiendom.

Forord

Bygge- og anleggsvirksomheter må i det daglige forholde seg til et relativt omfattende og komplisert regelverk både når det gjelder merverdiavgift (mva) og bokføring.

Regelverket fremgår av merverdiavgiftsloven av 19. juni 2009 nr. 58 (mval) og merverdiavgiftsforskriften, samt lov om bokføring av 19. november 2004 (bfl) med forskrifter (bff). I tillegg står domstolenes og avgiftsmyndighetenes praktisering av regelverket sentralt. Våre erfaringer viser at mange virksomheter ved et bokettersyn løper en risiko for å bli utsatt for etterberegning av merverdiavgift samt illeggelse av renter og tilleggsavgift. For brudd på bokføringsloven vil det kunne bli ilagt en daglig løpende tvangsmulkt for bokføringspålegg som ikke er etterkommet innen en gitt frist. For å bistå våre kunder slik at de blir i bedre stand til å kunne håndtere forannevnte risiko, har vi i KPMG utarbeidet en spesialtilpasset sjekkliste for bokføring og merverdiavgift for bygg- og anleggsnæringen.

Vi håper sjekklisten vil være et nyttig hjelpemiddel - ikke bare for å overholde regelverket, men også for å identifisere hvilke muligheter man har til å kunne foreta lovlige tilpasninger av avtaler, transaksjonsstruktur og lignende, for derigjennom legalt å kunne redusere avgiftsbelastningen. Vi vil presisere at sjekklisten på mange områder ikke går ned på detaljnivå, og ikke vil dekke enhver situasjon som vil kunne oppstå.

Vi har forsøkt å gi en bredest mulig fremstilling av gjeldende regelverk. Enkelte steder er det også vist til forvaltningspraksis. Fremstillingen er generell, og det er opp til den enkelte bruker i hvilken utstrekning sjekklisten blir benyttet i den enkeltes næringsvirksomhet. Vi kan derfor ikke holdes ansvarlig for eventuelle tap som en følge av avgiftsbehandlingen som er foretatt på bakgrunn av innholdet i sjekklisten. Våre rådgivere vil imidlertid kunne gi veiledning når det gjelder konkrete spørsmål.

Bokføring og regnskap

Bygg- og anleggsbransjen omfattes av flere særregler når det gjelder bokføring og regnskap. Sjekklisten omfatter kun de områder som anses spesielt relevante for bransjen.

Prosjektregnskap		Ja	Nei	I/A	Kommentarer
Bff. § 8-1-3		Føres for hver periode med pliktig regnskapsrapportering eget prosjektregnskap for alle prosjekter der anbudspris eller anslått omsetningsverdi utgjør minst kr 300 000 ekskl. merverdiavgift?			
Bff. § 8-1-4 NBS 6		Inneholder prosjektregnskapet:			
		Prosjektkode?			
		Oppdragsgivers navn, adresse og ev. org.nr.?			
		Oppdragets art?			
		Dato for oppdragets oppstart?			
		Dato for ferdigstillelse av oppdraget hvis avsluttet?			
		Alle direkte kostnader tilpasset oppdragets art, men minimum kostnader til lønn, materialer, underentreprenører og andre direkte kostnader?			
		Alle inntekter tilpasset oppdragets art?			
		<i>Det skal benyttes prosjektkoder i regnskapssystemet for å sikre toveis kontrollspor mellom prosjektregnskap og dokumentasjon av bokførte opplysninger. Dette betyr at hver enkelt post i prosjektregnskapet skal registreres med en prosjektkode. Dette kravet gjelder ikke de som har færre enn 600 bilag årlig (her er det tillatt benyttet regneark). Prosjekt-koden skal fremgå for hver enkelt post i bokføringsspesifikasjon og kontospesifikasjon.</i>			
Bff. § 8-1-5 GBS nr. 6		Oppbevares følgende materiale i 10 år:			
		Prosjektregnskap?			
		Byggekontrakter med anbud/kalkyler?			
		Tegninger?			
		Kontrakter med underentreprenører?			
		Ordreliste?			
		Eventuell annen dokumentasjon som er vesentlig for prosjektet?			
		Timelister?			

<i>Det var frem til 1.1 2014 også krav om oppbevaring av inngående pakksedler i 10 år. Det er ikke gitt overensstemmelser til regel- endringen, og etter vår oppfatning vil tidligere oppbevarte pakksedler kunne makuleres.</i>				
<i>Opprinnelige timelister på papir skal i utgangspunktet oppbevares eller scannes for oppbevaring i 3 år og 6 måneder selvom listene er overført til andre media for oppbevaring i 10 år. Unntak for opp- bevaring av opprinnelige timelister i 3 år og 6 måneder gjelder for revisjonspliktige virksomheter hvor det ikke er tatt forbehold om fastsetting, registrering eller dokumentasjon i revisjonsberetning, og det heller ikke er gitt bokføringspålegg av skattemyndighetene de foregående 18 månedene.</i>				
Bff. § 7-6 Bff. § 8-1-5	Lukkes regnskapssystemet slik at prosjektregnskapet kan produseres på forespørsel i ettertid?			
<i>Kravet om regnkapssystemets funksjonalitet for lukking av regnskaps- perioder gjelder ikke for bokføringspliktige som oppbevarer utarbei- dede spesifikasjoner av pliktig regnskapsrapportering.</i>				
Timelister	Ja	Nei	I/A	Kommentarer
Bff. § 8-1-2 GBS nr. 10	Utarbeides timelister for alle ansatte spesifisert per dag fordelt på intern tid og på de enkelte kunder/oppdrag?			
<i>Bestemmelsen gjelder også i tilfeller der det er avtalt fastpris. Hvis man er hele dager på et oppdrag over lengre tid, kan det aksepteres at tiden spesifiseres for lengre perioder. Både elektronisk og manuelt system kan benyttes. Det er ikke krav om å spesifisere arbeidsopp- gavene, kun krav om spesifikasjon av timene fordelt på intern tid og tid på de enkelte kunder/oppdrag.</i>				
GBS nr. 10	Er det sørget for at innleid arbeidskraft som er under instruksjonsmyndighet av innleier dokumenterer medgått tid per person og per prosjekt?			
<i>Det er innleiers ansvar å sørge for at innleid arbeidskraft utarbeider timelister når innleier har instruksjonsmyndiget over de innleide.</i>				
GBS nr. 10 Delrapport II	Utarbeider administrativt personale timelister hvis de utfører oppgaver som er å betrakte som direkte kostnad på prosjektet?			
<i>Det er ikke krav til å registrere timer hvis man utelukkende utfører oppgaver som ikke direkte kan henføres til de enkelte kunder/opp- drag, herunder personalansvar, sentralbord, kontorfunksjon og intern regnskapsføring.</i>				
Dokumentasjon av balansen	Ja	Nei	I/A	Kommentarer
Bff. § 6-4 NBS 5	Er prosjektrelaterte avsetninger/nedskrivninger som er verdsatt etter en vurdering ved årsslutt dokumentert med beregningsmetode og de forutsetninger som beregningen bygger på?			
<i>Loven krever at det skal foreligge dokumentasjon av alle balanse- poster ved årsavslutningen med mindre de er ubetydelige, herunder prosjektrelaterte avsetninger, nedskrivninger og lignende.</i>				
Bfl. § 11 NBS 5	Er skattemessige verdier dokumentert ved årsavslutningen?			

Merverdiavgiftsoppgaven		Ja	Nei	I/A	Kommentarer
Mval § 15-1 (1 og 2)	Er omsetningsoppgaven ført riktig mht. de forskjellige omsetningstypene?				
	<i>I forbindelse med innsendelsen av merverdiavgiftsoppgaven bør det kontrolleres at selskapet har tatt med riktig kategori omsetning i de forskjellige rubrikkene. Det som er viktigst å merke seg er skillet mellom avgiftsfri omsetning og omsetning som faller utenfor loven (hvor sistnevnte kun skal med i post 1 i omsetningsoppgaven).</i>				
Mval § 15-10 (2)	Kan selskapet dokumentere/legitimere avgiftsfritt salg og salg utenfor merverdiavgiftslovens område?				
	<i>Utgangspunktet i merverdiavgiftsloven er at omsetning anses avgifts-pliktig dersom selskapet ikke kan dokumentere eller sannsynliggjøre at det ikke skal betales avgift av omsetningen.</i>				
Mval § 4-7 og F § 4-7-1	Blir avgift på tapte, utestående fordringer, som tidligere er avgiftsberegnet, ført til fradrag på omsetningsoppgaven først når fordringen er avskrevet på den enkelte kundes konto i reskontroen?				
BFU februar 2004	<i>Tap på utestående fordringer referer seg til skyldnerens (debitors) manglende betalingsevne. Omtvistede fordringer anses derfor ikke som tapt og det foreligger ikke rett til fradrag i avgiftsgrunnlaget i relasjon til merverdiavgiftsreglene for slike fordringer.</i>				
	Finnes det betryggende rutiner vedrørende inngående fakturaer som sikrer hurtig innsendelse av omsetningsoppgaver ved avgift til gode?				
Mval § 15-5	<i>Det kan søkes om å få levere omsetningsoppgaver månedlig, ned til ukentlig, avhengig av hvor mye avgift som regelmessig er til gode.</i>				
	Finnes det betryggende rutiner vedrørende inngående fakturaer som sikrer hurtig innsendelse av omsetningsoppgaver ved avgift til gode?				
Bff § 3-1 nr. 8 Bff § 7-6	Kan det utarbeides spesifikasjoner (regnskapsrapporter) for hver merverdiavgiftstermin som spesifiserer følgende:				
	Utgående og inngående avgift				
	Grunnlaget for beregning av avgiften spesifisert per konto i regnskapssystemet				
	Avgiftsfri omsetning og uttak				
	Omsetning og uttak utenfor mva. bestemmelsene				
	Omsetning som omfattes av reglene om omvendt avgiftsplikt				
	Utgående avgift spesifisert per transaksjon				
	<i>Det er viktig at spesifikasjonene enkelt lar seg avstemme mot både avgiftskonti i regnskapssystemet og mot beløp i merverdiavgifts-oppgaven. Man kan benytte såkalte "rene konti" eller bruke behand-lingskoder i systemet for å spesifisere avgiften på kontonivå. Har ikke regnskapssystemet funksjonalitet for lukking av regnskapsperioder må spesifikasjonene skrives ut på papir eller lagres elektronisk i ikke redigerbart format (for eksempel pdf).</i>				

Dokumentasjon av salg og utgående avgift		Ja	Nei	I/A	Kommentarer:
Bff. § 5-1-1 og § 5-1-2	Inneholder fakturaer som gir grunnlag for salg:				
	Nummer og dato for utstedelse av faktura?				
	Angivelse av selger med navn og organisasjonsnummer etterfulgt av bokstavene MVA?				
	For selger som er AS eller NUF: Ordet "Foretaksregisteret" samt angivelse av hovedkontorets adresse?				
	Angivelse av kjøper med kjøpers navn, og adresse eller organisasjonsnummer?				
	Ytelsens art?				
	Ytelsens omfang?				
	Tidspunkt og sted for levering av ytelsen?				
	Merverdiavgift i norske kroner?				
	Vederlag og betalingsforfall?				
Bff. § 5-1-5	Er avgiftspliktig og avgiftsfritt salg, samt salg utenfor merverdiavgiftsloven summert hver for seg på faktura?				
Bff. § 5-1-3	Er salgsdokumentasjon (utgående faktura) forhåndsnummerert på trykte blanketter eller ved maskinelt tildelte nummer med en kontrollerbar sekvens?				
	<i>Fakturaer kan alternativt være merket på annen måte slik at fullstendig registrering av utfakturerte salg kan etterprøves på en enkel måte.</i>				
Bff. § 5-2-7 og GBS nr.1	Feilfakturerer kan rettes på følgende måter:				
	• Utstede kreditnota for den delen som er feil • Utstede en tilleggsfaktura • Utstede en ny faktura samtidig som det utstedes en kreditnota som reverserer den opprinnelige fakturaen, eller • Foreta en korrigering i senere faktura med tydelig angivelse av hva som er korrigert				
	Følges ovenstående krav for retting av feilfaktura?				
	Er det selger som utsteder salgsdokument for rabatter/bonuser som vedrører tidligere salg?				
	<i>Spørsmålet er relevant for beregningen og fakturering av for eksempel innkjøpsbonuser. Hovedregelen er at salgsdokument for rabatter og bonuser skal utstedes av selger hvis rabatten knytter seg til tidligere salg. Hvis selger bare delvis har grunnlaget for beregning av rabatt/ bonus, kan salgsdokument utstedes av kjøper. Hvis rabatt/bonus i realiteten er vederlag for en tjeneste, skal salgsdokumentasjonen utstedes av den som yter tjenesten.</i>				

Dokumentasjon av kjøp og inngående mva		Ja	Nei	I/A	Kommentarer
Mval § 15-10 (1) Bff. § 5-5-1	Inneholder fakturaer som gir grunnlag for kjøp:				
	Nummer og dato for utstedelse av faktura?				
	Angivelse av selger med navn og organisasjons-nummer?				
	For merverdiavgiftspliktige, etterfølges selgers organisasjonsnummer av bokstavene MVA?				
	Angivelse av kjøper med kjøpers navn, og adresse eller organisasjonsnummer?				
	Ytelsens art?				
	Ytelsens omfang?				
	Tidspunkt og sted for levering av ytelsen?				
Bff. § 5-5-1(6) Skattedirektoratet 25.04.08	Merverdiavgift i norske kroner?				
	Vederlag og betalingsforfall?				
GBS nr.9 Mval § 15-10 (1) Bff. § 5-5-2	<i>Dersom mottatt dokumentasjon er uriktig eller på annen måte ikke tilfredsstillr kravene, må kjøper kreve ny dokumentasjon. Dersom dette ikke lar seg gjøre, må kjøper kunne sannsynliggjøre at kjøpet er en reell utgift for kjøpers virksomhet.</i>				
	Er fradrag for inngående merverdiavgift ved import dokumentert ved tolldokumentasjon/faktura?				
<i>Kontoutdrag fra tollkassereren er ikke alene legitimasjon for inngående merverdiavgift, men må suppleres med tolldokumentasjon og referanse til eller kopi av fakturaene. Innkjøp fra utlandet bokføres med egen behandlingskode eller på egen konto, og innførselsmerverdiavgiften skal da bokføres med egne behandlingskoder eller på egne kontoer pr avgiftssats atskilt fra annen inngående merverdiavgift. Merk at det er leverandør som skal stå som importør av varer fra utlandet som inngår i en kombinert leveranse av varer og tjenester i Norge.</i>					

Registrering

Næringsdrivende som utfører bygg- og anleggsarbeider for andre eller oppfører bygg for egen regning skal være registrert. Det foreligger ikke registreringsplikt for omsetning og utleie av fast eiendom, fordi slik omsetning ikke er

omfattet av merverdiavgiftsloven. Det er imidlertid anledning til å være frivillig registrert for utleie av bygg eller anlegg.

Fremmed regi – oppføring av bygg for andre		Ja	Nei	I/A	Kommentarer
Mval § 11-1 (1) jf. §§ 14-1(1) og 2-1(1)	Utfører selskapet bygnings- og anleggsarbeider for fremmed regning?				
Mval § 3-1 (1) Mval § 1-1	<i>Omsetningen av bygningsarbeider og materialer er avgiftspliktig etter mval § 3-1. Se avgiftspliktig omsetning, side 11 flg.</i>				
Mval § 11-1 (1) BFU 15/13	<i>Selskaper som oppfører bygg for andre skal være registrert på vanlig måte i merverdiavgiftsmanntallet, jf. § 2-1(1).</i>				
	<i>Ved oppføring av bygg for egen regning for et borettslag hvor endringsarbeider/tilvalg omsettes til andelseiere er det lagt til grunn i Bfu 15/13 at endringsarbeider/tilvalg må ansees omsatt for fremmed regning.</i>				
	Er selskapet registrert etter § 2-1(1)?				
Egen regi – oppføring av egne bygg		Ja	Nei	I/A	Kommentarer
Mval §§ 3-26 og 2-1 (1)	Utføres det bygnings- og anleggsarbeider (oppføring, oppussing, modernisering mv. av bygg eller anlegg, herunder byggeledelse, byggeadministrasjon og annen administrasjon av slike arbeider) for egen regning og risiko med sikte på senere salg eller utleie?				
	<i>Næringsdrivende som utelukkende oppfører bygg eller anlegg selv eller med egne ansatte med sikte på salg eller utleie, skal være registrert.</i>				
	Er selskapet registrert etter § 3-26?				
Omsetning og utleie av fast eiendom		Ja	Nei	I/A	Kommentarer
Mval § 3-11 (1)	Omsetter virksomhet bygg (fast eiendom) som andre har oppført for virksomheten?				
	<i>Selskap som utelukkende selger bygg som andre har oppført omfattes ikke av merverdiavgiftsloven og skal ikke være registrert.</i>				
Frivillig registrering		Ja	Nei	I/A	Kommentarer
Mval § 2-3 (1) (frivillig reg.)	Driver selskapet utleie av bygg eller anlegg som benyttes i leietakers virksomhet som er registrert etter merverdiavgiftsloven eller av kommuner og fylkeskommuner?				
	Er selskapet i så fall frivillig registrert for utleien?				
	<i>Selskaper som ikke er registrert for merverdiavgift må søke skattekontoret om frivillig registrering for utleie av bygg eller anlegg til bruk i avgiftspliktig eller kompensasjonsberettiget virksomhet. For selskaper som allerede er registrert for merverdiavgift, er det ikke krav til særskilt søknad, da de anses som frivillig registrerte ved å behandle leieforholdet med merverdiavgift («tilkjennegivelse»).</i>				

SKD melding 5/14	En søknad om frivillig registrering vil, i motsetning til det som gjelder for tilkjennegivelse, gjelde for alle fremtidige utleieforhold hvor de materielle krav til slik registrering er oppfylt. Dersom utleier ønsker å holde enkelte lokaler utenfor den frivillige registreringen, må dette opplyses til skattekontoret Er skattekontoret underrettet dersom leietakere, arealer i bygg mv. skal holdes utenfor den frivillige registreringen? F. eks. lokaler hvor leietaker bare delvis har fradragsrett.
Mval. § 14-1 (4) og (5)	Fra virkningstidspunktet skal det beregnes utgående avgift på husleien til de aktuelle leietakerne. Den frivillige registreringen får virkning tidligst fra og med en oppgavetermin som utløp de siste seks måneder før søknadstidspunktet eller avgiftsbehandling av utleieforholdet ble tilkjennegitt. Vilkårene må være oppfylt på virkningstidspunktet Registreringen, herunder retten til å gjøre fradrag, omfatter kun lokaler som brukes av virksomheter registrert i avgiftsmanntallet (samt kommuner og fylkeskommuner). Dersom lokalene brukes blandet i virksomhet innenfor og utenfor avgiftsområdet, foreligger det også full fradragsrett. Det foreligger ikke fradragsrett for lokaler som brukes eksklusivt utenfor lovens område. Dette gjelder f.eks. lokaler som leietakeren fremleier uten å være frivillig registrert for slik utleie. Det er derfor viktig å sørge for at eventuelle leietakere som fremleier hele eller deler av lokalene er frivillig registrert.
F § 2-3-2	Har selskapet oversikt over alle leietakernes bruk? Faktureres og beregnes det avgift av felleskostnader? Behandles felleskostnadene på samme måte som husleien? Er det laget en samlet oversikt over bruken av arealene gjennom året? Innhentes årlig en erklæring fra leietaker over bruk av arealene? Foregår det utleie i flere ledd. Er fremleier frivillig registrert? Registreres oppføringskostnader, ombygging og påkostninger på hvert enkelt bygg? Har selskapet lokaler som står tomme?
Felles registrering	Ja Nei I/A Kommentarer
Mval § 2-2 (3)	Flere selskaper i et konsern vil avgiftsmessig bli behandlet adskilt, dersom det ikke er søkt om fellesregistrering (avgiftsmessig konsernregistrering). Inngår selskapet i en fellesregistrering? Hvis ja, foreligger dokumentasjon fra skattekontoret på fellesregistreringen? Er fordeler/ulempes med fellesregistrering tilstrekkelig vurdert (fradrag/uttak/solidaransvar)?

Avgiftspliktig omsetning og uttak - utgående merverdiavgift

Utgangspunktet er at det skal betales utgående merverdiavgift av all omsetning av varer og tjenester i næring med mindre omsetningen er særskilt unntatt eller fritatt. Det skal også beregnes og betales utgående avgift når varer og tjenester tas ut av virksomheten til privat bruk og for byggetjenester mv. eller til andre formål utenfor merverdiavgiftsloven.

Omsetning av varer og tjenester	Ja Nei I/A Kommentarer
	Beregnes det utgående avgift av all avgiftspliktig omsetning av varer og tjenester i Norge, herunder omsetning i kommisjon?
Mval § 3-1 (1), jf. 1-1	Det skal oppkreves utgående merverdiavgift av all omsetning som ikke er særskilt fritatt eller unntatt fra avgiftsplikt.
Mval § 4-1	Beregningsgrunnlaget for utgående merverdiavgift er vederlaget (betalingen) for den avgiftspliktige omsetningen. I beregningsgrunnlaget inngår også alle omkostninger ved oppfyllelsen av avtalen. Se side 19 flg. om beregningsgrunnlaget
Mval § 4-9	Grunnlaget for beregning av utgående merverdiavgift ved uttak av varer og tjenester er den alminnelige omsetningsverdien.
Unntak fra avgiftsplikt	Ja Nei I/A Kommentarer
Mval §§ 3-2 til 3-20	Det skal ikke beregnes utgående merverdiavgift av omsetning som er unntatt for avgiftsplikt. Virksomheter som er unntatt for avgiftsplikt har ikke fradragsrett for inngående avgift ved kjøp av varer og tjenester. Eksempler på tjenester som er unntatt avgiftsplikt: • Omsetning og utleie av fast eiendom eller rettighet til fast eiendom • Omsetning og formidling av undervisnings/opplæringstjenester • Tjenester som ledd i offentlig myndighetsutøvelse (byggetillatelse, tinglysning)
Mval § 3-11 (2)	Unntak fra unntak: Eksempler på tjenester som gjelder fast eiendom som likevel er avgiftspliktige: • Utleie av parkeringsplasser i parkeringsvirksomhet • Omsetning av romutleie i hotellvirksomhet mv., herunder næringsmessig utleie av fritidseiendom • Omsetning av rett til å disponere jernbanenettet og lufthavn (infrastruktur-tjenester) • Omsetning av rett til å disponere plass for reklame • Utleie av selskapslokaler ifb. med servering • Omsetning av retten til å disponere kommunal havn
Har selskapet omsetning som er unntatt avgiftsplikt:	
Omsetning av fast eiendom, herunder tomteområder?	
Omsetning av boliger og næringsbygg oppført i egenregi?	
Omsetning av varer og tjenester som ledd i utleien, felleskostnader?	
Annet?	

<i>Omsetning eller utleie av flyttbare anleggsbrakker er avgiftspliktig selv om de er fundamentert til grunnen og tilknyttet vann og kloakk.</i>					
<i>Utleie av plast- og industrihaller til leietakere som selv disponerer grunnen hallene skal stå på er utleie av varer og avgiftspliktig.</i>					
<i>Utleie av lagringsplass er utleie av fast eiendom, og er ikke avgiftspliktig. Har utleier derimot påtatt seg å ha ansvaret for de lagrede varene, ytes det en avgiftspliktig oppbevaringstjeneste.</i>					
<i>Utleie av stands på varemesser er ikke utleie av fast eiendom, men en avgiftspliktig tjeneste som gjelder reklame, markedsføring, rett til å disponere plass for reklame når utleier står som arrangør av messen.</i>					
Behandler selskapet ovennevnte korrekt?					
Fritak fra avgiftsplikt		Ja	Nei	I/A	Kommentarer
Mval kap 6	Fritak fra avgiftsplikt innebærer at det ikke skal oppkreves utgående avgift av omsetningen, men at det allikevel foreligger fradragsrett for inngående avgift ved kjøp av varer og tjenester.				
Eksempler på varer og tjenester som er fritatt fra avgiftsplikt:					
Mval § 6-11 (4)	Varer og tjenester til bygging, ombygging, reparasjon og vedlikehold av rørdninger				
Mval § 6-28	Transporttjenester her i landet når transporten skjer direkte til eller fra utlandet, f.eks. transport av ferdighusmoduler				
Mval § 6-21, 6-22, 6-30, 6-37	Salg av varer og tjenester til utlandet, til bruk for utenlandske skip eller til skip og fly i utenriksfart				
Mval § 6-14	Varer og tjenester som ledd i overdragelse av virksomhet				
Mval § 6-6 (2)	Kjøretøyer som har vært registrert i Norge, og som det skal betales omregistreringsavgift for. Kjøretøyer som bruker elektrisk kraft til framdrift.				
Har selskapet omsetning som er fritatt for avgiftsplikt?					
F 6-21	Foreligger det i så fall tilfredsstillende legitimasjon i form av f.eks:				
Utførselsdeklarasjon (tolldeklarasjon)?					
Tollstemplet erklæring utstedt av speditør?					
F 6-21-2 Toll F 4-23-2	Bestillingsseddel (purchase order)?				
Annen dokumentasjon, f. eks. tollstemplet fakturagjenpart og fraktdokument påført stempel og kvittering?					
Fraktdokumenter som viser sammenhengende transport?					

Avgiftspliktige uttak - Hovedregel		Ja	Nei	I/A	Kommentarer
Mval § 3-22 (2)	Beregnes det utgående avgift når avgiftspliktige byggingstjenester mv. tas ut av den avgiftsregistrerte virksomheten til bruk privat eller til andre formål utenfor loven?				
Mval § 3-21	Beregnes det utgående avgift når kapitalvare tas ut til privat bruk eller formål utenfor den samlede virksomheten?				
Mval § 3-23	Beregnes det utgående avgift av arbeid på og drift av fast eiendom som skal dekke boligbehov, fritids-, ferie- eller andre velferdsbehov (med unntak av bedriftskantiner)?				
Mval § 4-9	Beregnes utgående avgift av verdien av uttatte varer og tjenester tilsvarende omsetningsverdien av samme varer og tjenester ved salg til andre?				
Egen regi prosjekter – Oppføring av egne bygg		Ja	Nei	I/A	Kommentarer
Mval § 3-26	Utføres det byggearbeider og byggeadministrasjon mv. utelukkende for egen regning og risiko med sikte på salg eller utleie av eiendommen?				
	<i>Avgiftsplikten etter denne bestemmelsen omfatter bare næringsdrivende som utelukkende oppfører bygg eller anlegg for egen regning. Utbygger må selv eller med egne ansatte forestå avgiftspliktige ytelser.</i>				
	Har selskapet etablert rutiner som sikrer at det for hver avgiftstermin beregnes utgående avgift for det enkelte egenregiprojekt på grunnlag av periodens lageruttak/materialkjøp og timebruk?				
	Beregnes det utgående avgift av egne uttak av varer og tjenester som ikke er spesielt unntatt for avgiftsplikt?				
Skattedirektoratet 08.05.02	<i>Alle tjenester som benyttes direkte i forbindelse med oppføring mv. av bygg eller anlegg er avgiftspliktige, f. eks. administrasjon, utvikling og tilrettelegging av byggeprosjekter.</i>				
Mval § 3-26	<i>Bestemmelsen i den tidligere loven ble endret med virkning fra 1.1. 2008. Avgiftsplikten gjelder også oppføring, oppussing, modernisering, byggeledelse, byggeadministrasjon og annen administrasjon av slike arbeider.</i>				
Klagesak 6290, 6694 m. fl. Borgating lgmr 21/2-2013	<i>Avgiftsplikten omfatter ikke ordinært løpende vedlikehold. Avgiftsmyndighetene har lagt til grunn at det er et snevrere vedlikeholdsbegrep i avgiftsretten enn hva som er tilfelle i skatteretten, og dette har blitt bekreftet i rettskraftig dom av 21/2.2013 fra Borgating lagmannsrett.</i>				
	Beregnes utgående avgift av byggadministrasjon og byggeledelse mv. på fast eiendom for utleie eller salg?				
BFU 100/03	<i>Merk at administrasjon mv. knyttet til markedsføring og salg eller utleie av eiendommer ikke skal uttaksberegnes.</i>				
Mval § 8-1	<i>Det foreligger bare fradragsrett for anskaffelser til utførelse av egne arbeider og innføring av materiale, herunder for tilsvarende ytelser fra eventuelle underleverandører. For øvrige arbeider og leveranser til bygget er avgiftsberegningen oppgjort ved at fradragsrett er for inngående avgift er avskåret.</i>				

Mval § 3-11	Det skal ikke beregnes utgående merverdiavgift ved salg av eiendom. Det foreligger derfor ikke fradragsrett for inngående avgift for entreprenørens salgskostnader (f.eks. salgsannonser og prospekter.) Det skal følgelig ikke beregnes noen uttaksmerverdiavgift for markedsføringskostnader. Tilsvarende gjelder for andre ikke avgiftspliktige aktiviteter som f.eks. tomtekjøp eller -salg.
Mval § 4-9	Beregnes og betales avgift som ved uttak etter omsetningsverdien av tilsvarende ytelse? Det skal benyttes en påslagsprosent på direkte lønn på egne ansatte for å komme frem til avgiftsgrunnlaget. Avgiftsmyndighetene har lagt til grunn at det kan benyttes en påslagsprosent på minimum 75 % på direkte lønn. I tillegg skal det beregnes et påslag på andre direkte kostnader. Se side 19 flg. om beregningsgrunnlaget
Egen regi - tomteutvikling	JaNeiI/AKommentarer
BFU 18/08 og BFU 31/14	Utvikling av egne eiendommer for videresalg før det har blitt foretatt noe fysisk byggearbeid, vil ikke utløse avgiftsplikt. Utvikling vil imidlertid være avgiftspliktig dersom eiendommen selges etter at det er utført fysisk byggearbeid.
Fremmed regning	JaNeiI/AKommentarer
Mval § 11-1	Utfører virksomheten arbeider for fremmed regning?
Mval § 3-1	Beregnes det utgående merverdiavgift ved omsetning av alle bygningstjenester og materialbruk, herunder arbeider utført av underentreprenører?
Egen og fremmed regning i kombinasjon	JaNeiI/AKommentarer
Mval § 3-22	Utfører virksomheten byggarbeider både for egen regning og for fremmed regning? Beregnes det merverdiavgift etter reglene om uttak ved oppføring av bygg for egen regning?
Tidspunkt for opphør av uttaksberegning	JaNeiI/AKommentarer
	Tilleggsarbeider som er avtalt etter at salgskontrakt er skrevet, må kunne skilles ut da dette avgiftsberegnes på ordinær måte ut i fra avtalt vederlag (ikke egenregi). Selges bygget før det er ferdig, med tillegg av entreprise for ferdigstilling, vil uttaksberegning av merverdiavgift opphøre på kontraktstidspunktet og gjenværende del skal behandles som vanlig avgiftspliktig omsetning (oppføring for fremmed regning). Inngås imidlertid salgskontrakt som medfører at entreprenøren skal levere et ferdig bygg på en fremtidig dato, og entreprenøren fremdeles fremstår som eier i gjenværende byggeperiode, vil avgiftsberegning etter uttaksmetoden fortsette frem til overlevering. Har selskapet rutiner som sikrer at opphør av uttaksberegning blir korrekt registrert?

Klagenemnda for merverdiavgift kl3223 og kl3073	Utgangspunktet for vurderingen av om bygget er oppført for egen eller fremmed regning er avtalen mellom entreprenør og huskjøper. At kjøper kan bestemme fargevalg, gulvbelegg, tapeter eller har begrenset adgang til egeninnsats, vil i seg selv ikke medføre at bygget er oppført for fremmed regning.
kl 8116	Spørsmålet er hvorvidt den næringsdrivende etter en totalvurdering kan sies å oppføre det aktuelle bygget for egen regning og risiko (egenregi) eller om oppdraget går ut på å føre opp et bygg for en byggherre/oppdragsgiver for dennes regning og risiko.
BFU 85/02	Ved vurderingen av hvorvidt det forelå arbeid i egen eller fremmed regi, la Skattedirektoratet i en bindende forhåndsuttalelse vekt på hvem som var hjemmelshaver til eiendommen.

Kjøp av tjenester fra utlandet/utenlandske selskaper

Virksomheter skal beregne utgående avgift ved kjøp av fjernleverbare tjenester fra utlandet. For anskaffelser til avgiftspliktig virksomhet, vil virksomheten kunne trekke fra beløpet som inngående avgift, i den utstrekning virksomheten har fradragsrett. Ved kjøp av øvrige tjenester fra utenlandske selskaper er det viktig å motta gyldig dokumentasjon for å oppnå fradragsrett.

Kjøp av fjernleverbare tjenester fra utlandet	Ja	Nei	I/A	Kommentarer
Mval § 3-30 m.fl.	Plikten til å beregne utgående avgift gjelder kjøp av fjernleverbare tjenester fra utlandet. Feks. konsulenttjenester, arkitekttjenester, advokattjenester, markedsføringstjenester, edb-tjenester, individuelt tilpasset programvare og innleie av arbeidskraft. Kjøpes det tjenester fra utlandet? Foreligger det rutiner for beregning av utgående avgift?			
Mval § 8-1	Beregnet utgående avgift kan fradragsføres i den utstrekning det foreligger fradragsrett for anskaffelsen. Beregning av utgående merverdiavgift og fradrag for inngående merverdiavgift kan rapporteres i samme omsetningsoppgave. Blir selvdeklarert utgående merverdiavgift fradragsført?			
Kjøp av øvrige tjenester fra utenlandske selskaper	Ja	Nei	I/A	Kommentarer
	Tjenester som gjelder arbeid på vare og fast eiendom (byggemoduler, installasjoner og monteringer), utleie av varer og transporttjenester er ikke fjernleverbare tjenester og skal ikke avgiftsberegnes etter Mval § 3-30 . Kjøpes det installasjonstjenester med videre fra utenlandske underleverandører? Har virksomheten rutiner for å sjekke at utenlandsk underentreprenør er registrert for merverdiavgift i Norge og foretar skatterapportering? Inngås det avtale med en utenlandsk leverandør om en kombinert leveranse av varer og tjenester i Norge (nøkkelferdig), er det den utenlandske leverandører som skal stå som importør av varene til Norge. Dersom oppdragsgiver i et slikt tilfelle står som importør av varene til Norge, kan det være risiko for at avgiftsmyndighetene vil nekte fradrag for innførselsavgiften. Er det utenlandsk leverandør som selv står som importør av varer som inngår i en kombinert leveranse til oppdragsgiver i Norge? Skal virksomheten gi oppdrag til et utenlandsk selskap må dette rapporteres til Sentralskattekontoret for utenlandssaker (SFU). Dette gjelder også ved innleie av arbeidskraft. Opplysninger om oppdrag og arbeidstaker rapporteres på skjema RF-1199. Leverer virksomheten RF-1199 til SFU ved oppdrag gitt til utenlandske selskap?			

Periodisering av merverdiavgift og utstedelse av faktura

Merverdiavgift av salg og kjøp henføres til den perioden salgsdokumentet er utstedt. Det er fakturadato, og ikke leveringsdato som legges til grunn for bokføringen og innberetning av merverdiavgiften. Tidspunktet for avgiftsperiodiseringen styres indirekte av bestemmelsene i bokføringsforskriften om tidspunktet for utstedelse av salgsdokumentasjon.

Periodisering - utstedelse av faktura	Ja	Nei	I/A	Kommentarer
Mval § 15-9 (1)	Merverdiavgift skal tas med i omsetningsoppgaven for den termen den er registrert i regnskapssystemene, med mindre annet er bestemt.			
Mval § 15-10 (3 og 4)	Salgsdokument som benyttes som legitimasjonsdokument for selgers omsetning og kjøpers fradragsrett (anskaffelse), skal ikke utstedes før ved levering av varer og tjenester med mindre annet er bestemt av departementet.			
Bff § 5-1-3	Salgsdokument som utstedes innen de 15 første virkedagene i måneden kan angi siste dato i foregående måned som dokumentasjonsdato forutsatt at varen eller tjenesten er levert på dette tidspunktet. Benyttes fakturadato ved bokføring av merverdiavgiften? Tidspunktet for utstedelse av salgsdokumentasjon er regulert i bokføringsforskriften §§ 5–2–2 til 5–2–6			
Bff § 5-2-2	Faktureres det senest en måned etter levering?			
Bff § 5-2-3	Ved månedlig fakturering, faktureres det innen 15 dager etter leveringsmåneden?			
Bff § 5-2-4	For salg av tjenester som leveres løpende, faktureres det senest en måned etter utløpet av den ordinære merverdiavgiftsterminen?			
Bff § 8-1-2a Bff § 5-2-4	Er faktura utstedt i henhold til betalingsplan når tjenestene leveres etter anbud eller forhåndsavtalt pris? Det forutsettes at avtalt fakturering ikke avviker vesentlig fra reell fremdrift.			
GBS 13 Bff § 8-1-2a	Det tillates at det er et element av forskuddsfakturering i anbud dersom det i perioden har skjedd et underforbruk sett i forhold til gjenværende arbeid. Avviket må ikke være vesentlig, jf. NOU 2002:20 pkt. 9.5.3 Finansielle forskudd er ikke en levering av tjeneste og skal således ikke faktureres med merverdiavgift. Det aksepteres en utsatt periodisering av merverdiavgift dersom det ikke mottas delbetalinger i byggeperioden. I slike tilfeller kan faktura utstedes senest en måned etter fullføring. Tilbakeholdt beløp (innestående) kan tas med til avgiftsberegning i salgsdokument som utstedes i forbindelse med avslutning.			

Bff § 5-2-6	Husleie kan forskuddsfaktureres. Utover leie, er det bare persontransport, servering, abonnementer og andre lignede avgifter som kan forskuddsfaktureres.
	Leverer virksomheten varer eller tjenester hvor det utstedes forskuddsfaktura?
Periodisering - uttak	
Bff § 5-2-2 Bff § 5-1-3	Egenregiprosjekter – oppføring av egne bygg
	Dokumentasjon av uttak skal utstedes snarest mulig etter uttakstidspunktet og senest innen 15 virkedager i måneden etter at uttaket fant sted, dvs når materialer og arbeider innføres i bygget. Dokumentasjonen kan angi siste dato i foregående måned som dokumentasjonsdato.
	Beregnes det avgift for hver termin når avgiftspliktige varer og tjenester tas i bruk i virksomheten?
	Føres det en løpende registrering eller notering av uttakene?

Beregningsgrunnlaget

Beregningsgrunnlagt for merverdiavgift er det beløpet avgiften skal beregnes av. Hovedregelen er at avgiften skal beregnes av det beløpet (vederlaget) som selgeren krever for varen eller tjenesten. Ved uttak av varer og tjenester er det den alminnelige omsetningsverdien som skal benyttes

for avgiftsberegningen. Dersom selskapet ikke omsetter tilsvarende varer og tjenester til eksterne, må det foretas en forsvarlig beregning av hva som er den alminnelige omsetningsverdien.

Beregningsgrunnlaget	
	Ja Nei I/A Kommentarer
Mval § 4-2 og 4-9	Avgiften skal beregnes av vederlaget for varen eller tjenesten, herunder alle omkostninger. Grunnlaget for beregning av uttaksmerverdiavgift er varens eller tjenestens alminnelige omsetningsverdi, dvs. omsetningsverdien for tilsvarende varer og tjenester som omsettes i virksomheten.
Mval § 4-2 og 4-9	Driftstillegget til dekning av indirekte produksjonskostnader skal være det samme ved egenregi som for fremmedregi. Dokumentasjon som bekrefter dette bør oppbevares for alle egenregiprosjekter for å kunne fremlegges ved et eventuelt bokettersyn. Alle omkostninger ved oppfyllelsen av avtalen skal tas med i avgiftsgrunnlaget.
	Tas alle omkostninger med i avgiftsgrunnlaget på fakturaen, enten ved at omkostningene inngår i avgiftsgrunnlaget eller hvis det kreves særskilt betaling?
	Eksempel på omkostninger: - Finansieringskostnader som ikke fremstår som en selvstendig ytelse - Byggelånsrenter - Premiering for fremskutt levering - Konvensjonalbot eller mulkt som kjøper må betale - Godtgjørelse til entreprenør for renteinntekter og kompensasjon for likviditetstap - Forsikring - Diett, reise- og bokostnader for anleggsarbeidere (men ikke kran-selagspenger i den grad dette utbetales direkte fra byggherre til entreprenørens arbeidere)
	Er det vurdert om den samlede avgiftsbelastning kan reduseres ved at f.eks. isolert sett avgiftsunntatte ytelser (f.eks. forsikring) eller deler av ytelser som kan splittes opp (f.eks. reise og opphold) eller avtales dekket direkte av byggherre, slik at de fremstår som kjøpers anskaffelser?
Mval § 4-1	Utstedes alltid kreditnota til kunde når endelig vederlag er bestemt og dette er lavere enn tidligere fakturert?

Fradrag for inngående avgift

Skattedirektoratet 08.05.02	<i>Avgift skal beregnes både av material- og arbeidsinnsats med tillegg for dekning av indirekte kostnader og normal fortjeneste. Omsetningsverdien kan fastsettes på grunnlag av selskapets kalkyle, eller det kan benyttes en påslagsprosent samlet for hele prosjektet eller forskjellig påslagsprosenter for ulike typer kostnader.</i> <i>Skattedirektoratet har tidligere uttalt at påslagsprosenten på lønn ikke kan settes lavere enn 75 %. I praksis er påslagsprosenten for materialer fastsatt til 10-15 % og rundt 5 % for underentreprenører.</i> Kombinert egen og fremmed regning - uttak <i>Påslaget for egenregiprosjektene skal være lik det påslaget som benyttes for tilsvarende varer og tjenester i fremmedregiprosjektene. Påslaget må dekke alle indirekte produksjonsomkostninger.</i> Verdsettes egenarbeider på grunnlag av virksomhetens vanlige kalkulasjonsmetode ved ytelser for salg, og omfatter lønn og materialer med tillegg for indirekte produksjonsomkostninger og tillegg for administrasjonskostnader og fortjeneste?
Mval § 4-9	Egen regning - uttak <i>Det er den alminnelige omsetningsverdien av uttatte varer og tjenester som er grunnlaget for avgiftsberegningen.</i> <i>Det er byggevarer og byggetjenester som tas ut og skal avgiftsberegnes, ikke selve den faste eiendommen som kan omsettes uten avgiftsberegning.</i> Beregnes avgifter ut fra et grunnlag basert på hva virksomheten ville ha oppnådd ved salg eller betalt ved kjøp av tilsvarende mengde varer eller tjenester? Tas omsetningsverdien av egen verdiskapning med i avgiftsgrunnlaget? Har selskapet rutiner for å fastsette verdien på egne bygningsarbeider og materialer? Holdes omsetningsverdien for tomten utenfor beregningsgrunnlaget? Holdes verdistigning av tomten og byggene utenfor avgiftsgrunnlaget? <i>Det kan være avgiftsmessig gunstig om bygget kan klassifiseres som bygg i egen regi. Entreprenørens kostnader utenfor avgiftsområdet (f.eks. gebyrer for tinglysning, offentlig kontroll og byggetillatelse, forsikringspremier og finanskostnader/byggelånrenter) skal ikke tas med i avgiftsgrunnlaget.</i>

Fradrag for inngående avgift		Ja	Nei	I/A	Kommentarer
Mval § 8-1	Har selskapet anskaffelser som brukes:				
	Utelukkende innenfor merverdiavgiftslovens område? (fullt fradrag)				
	Utelukkende utenfor merverdiavgiftslovens område? (ikke fradrag)				
Mval § 8-2 og F § 8-2	Har selskapet fellesanskaffelser?				
	<i>Virksomheter som har omsetning både innenfor og utenfor avgiftsområdet (delt virksomhet) har bare forholdsmessig fradragsrett for inngående avgift på fellesanskaffelser. Det er flere forskjellige måter å fordele den inngående avgiften på etter forskriften.</i>				
	Har selskapet vurdert om det valgte fordelingsprinsipp gir optimal fradragsrett?				
	Utarbeides ny fordelingsnøkkel for hvert år dersom nøkkelen er basert på omsetningstall?				
	<i>Det pliktes å utarbeide fordelingsnøkler årlig, som skal oppbevares i regnskapet.</i>				
Mval § 8-3 og 8-4	Fradragsfører selskapet merverdiavgift ved anskaffelse (bruk) av				
	kost og annen naturalavlønning?				
	biler (personkjøretøy eller varebil)?				
	gave- og reklameartikler?				
	arbeid på og drift av fast eiendom som skal dekke boligformål eller andre velferdsbehov?				
	telefon ansatte?				
	hjemme-PC for ansatte?				
	representasjon?				
	Hvis ja, er det vurdert om fradragsretten er avskåret eller om det bare er delvis fradragsrett?				
	Og om det foreligger fradragsrett, er det vurdert om det foreligger plikt til å beregne merverdiavgift etter reglene om uttak?				

Regler om uttak og justering av inngående avgift fra 1. januar 2008		Ja	Nei	I/A	Kommentarer
Mval kap. 9 og F § kap. 9	Med virkning fra 1. januar i 2008 skal kostnader, fradragsført inngående avgift og benyttet fradragsprosent ved anskaffelser av kapitalvarer som omfattes av de nye justeringsreglene registreres pr. anskaffelse. Det skal også etableres rutiner for registrering av kapitalvarens årlige fremtidige bruk. Den årlige bruken skal sammenlignes med bruken og fradragsprosenten anskaffelsesåret. Er det skjedd en endring i bruken på minst 10 %, skal opprinnelig fradragsført inngående avgift justeres. Det vil si at inngående avgift skal tilbakebetales dersom bruken innenfor avgiftsområdet er redusert i forhold til bruken på anskaffelsestidspunktet. Dersom bruken innenfor avgiftsområdet er utvidet, kan det kreves større fradrag for inngående avgift. Kapitalvarer som omfattes av de nye justeringsreglene er fast eiendom hvor merverdiavgiftskostnaden av tjenester og materialer til nybygging, ombygging mv. utgjør minst 100 000 kroner. Maskiner, inventar, driftsmidler hvor merverdiavgiftskostnaden av anskaffelsen utgjør minst 50 000 kroner er en annen gruppe av kapitalvarer som omfattes av de nye justeringsreglene.				
	F § 9-1-2 Anskaffelse av kapitalvare skal registreres på særskilt konto eller annen oppstilling. Oppstillingen skal for hver kapitalvare vise følgende opplysninger: a. hvilken kapitalvare det gjelder b. anskaffelsestidspunkt/fullføringstidspunkt c. anskaffelseskostnad uten merverdiavgift d. total merverdiavgift e. fradragsført merverdiavgift ved anskaffelsen f. fradragsrett ved anskaffelsen angitt i prosent g. de justeringer som virksomheten skal gjøre etter bestemmelsene i merverdiavgiftsloven §§ 9-2 og 9-3, spesifisert med beløp per år Har selskapet rutiner som sikrer riktig avgiftsbehandling av kapitalvarer?				
F § 9-1-1	Definisjonen av hva som inngår i justeringsgrunnlaget for avgift berører ikke bare eiendomsforvaltere, men også entreprenører. I justeringsgrunnlaget inngår inngående avgift som betales for varer og tjenester som anskaffes og tilføyes byggetiltaket. I tillegg skal også uttak av egne byggetjenester og egne byggetjenester som skulle vært uttaksberegnet dersom tjenesten hadde vært utført for ikke fradragsberettiget formål, inngå i justeringsgrunnlaget. For entreprenører som omsetter bygg for egen regning, nøkkelferdige bygg, og hvor byggetiltaket er en justeringspliktig kapitalvare for kjøperen, vil kjøperen ikke bare ha en plikt, men også en rett til å justere inngående merverdiavgift. Entreprenører må i slike tilfeller være forberedt på å dokumentere påløpt avgift av byggeprosjektet, selv om merverdiavgiften ikke skal spesifiseres på salgsfakturaen. Har selskapet rutiner som sikrer oversikt over justeringsgrunnlaget?				

Fradrag for inngående avgift		Ja	Nei	I/A	Kommentarer
Egen regi	Det foreligger fradragsrett for anskaffelser til den byggevirksomheten som selskapet er registrert for, dvs. anskaffelser til de avgiftspliktige leveranser som den næringsdrivende selv eller med egne ansatte utfører og som selskapet beregner uttaksmerverdiavgift av. Det foreligger også fradrag ved kjøp av tjenester fra underleverandører av samme slag som utføres i egen regi. Er det etablert rutiner for å fradragføre inngående avgift for slike anskaffelser?				
	Fradragsføres inngående avgift for kostnader til administrasjon ev egne avgiftspliktige leveranser, f. eks. andel av kostnader til strøm, telefon og kontorhold? Det foreligger ikke fradragsrett for andre materialer som ikke går med til egen tjenesteproduksjon, men som likevel utgjør en del av den samlede produksjonen. Fradragsrett ved drift av flyttbare brakkerigger. Det er fradragsrett for merverdiavgift for anskaffelse eller leie av flyttbare brakkerigger som benyttes til “bolig”, samt anskaffelser av utstyr til slike og uregistrerte campingtilhengere (f.eks. møbler, kjøkkenutstyr og TV) Behandler selskapet dette korrekt?				
Mval § 11-1 (1) jf. § 2-1 (1)	Kontraktører Har selskapet en eller flere selvstendige næringsdrivende som utelukkende tar oppdrag for dette selskapet? Hvis ja, har selskapet kontrakter med den eller disse? Dersom dette er aktuelt, er det vurdert om disse skulle vært behandlet som lønsmottakere?				
Ligningsloven § 5-9 (i) jf. F § 17.09.13 § 5-9-90 flg.	Innberettes vederlag utbetalt til selvstendig næringsdrivende uten bemannet kontor på RF-1321. Betalinger til selvstendig næringsdrivende eller en fil som vedlegg i skjema RF-1301. Likningsoppgaver som vedlegg.				

[illegible]

Aktuelle lover, forskrifter og uttalelser

- Lov om merverdiavgift av 19. juni 2009 nr. 58 (Mval)
- Lov om bokføring av 19. november 2004 (Bfl)
- Lov om årsregnskap mv. av 17. juli 1998 nr. 56 (regnskapsloven 1998)
- Lov om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mva
- Forskrift om bokføring av 1. desember 2004 nr. 1558 (Bff)
- Bokføringsstandarder (NBS)
- Uttalelser om god bokføringsskikk (GBS) fra Norsk Regnskaps Stiftelse
- Forskrift til merverdiavgiftsloven av 15. desember 2007 nr. 1523
- Forskrift 12. desember 2003 (nr. 128) om kompensasjon for merverdiavgift til kommuner og fylkeskommuner mv.
- Bindende forhåndsuttalelser fra Skattedirektoratet (BFU)
- Rundskriv og meldinger fra Skattedirektoratet og brev fra Finansdepartementet
- Klagenemda for merverdiavgift

Kontakt oss

KPMG

Sørkedalsveien 6
0306 Oslo
Telefon: +47 04063

Svein Wiig

Statsautorisert revisor

T: +47 4063 9326

E: svein.wiig@kpmg.no

Jardar Skarprud

Advokat

T: +47 4063 9237

E: jardar.skarprud@kpmg.no

kpmg.no